

niz
niz niz
uz uz uz
uz niz uz niz
uz niz uz niz uz
gore gore dolje dolje
gore dolje gore dolje gore
dolje uz niz gore dolje uz niz
gore dolje amo tamo amo tamo uz niz
gore dolje uz niz amo tamo gore dolje uz niz
amo tamo gore dolje uz niz amo tamo gore naglavce
naglavce dolje dolje uz niz amo tamo gore
dolje naglavce naglavce gore dolje
amo tamo niz uz gore dolje
naglavce niz uz gore
dolje amo tamo
amo tamo
njiše
njiše
njiše
klatno
sat
amo tamo
gore dolje uz niz
uz niz
veze
veze
veze
pauk
nit
naglavce
naglavce naglavce
naglavce
pada
pada
pada

kiša

 KONKRETNA POEZIJA, I. Stošić, *Sat, pauk i kiša* (1957)

predmeta (slike, kipa) na zamisli odn. konceptualne sadržaje koji djelu prethode ili su u njemu sadržani. Pri tome se često rabe netradicionalni umjetnički postupci i materijali (fotografija, polaroid, film, video, tijelo umjetnika), kojima je konceptualna umjetnost proširila područje umjetničkoga stvaralaštva. Jedno od obilježja konceptualne umjetnosti jest i stalan kritički stav u odnosu na tradicionalne umj. i kult. vrijednosti. Da bi se jasnije naglasilo bitno drugačiji pristup umjetničkomu djelu i obuhvatila sva širina umjetnikova djelovanja, kao i različiti mediji, kritika je za pojave vezane uz konceptualnu umjetnost upotrebljavala i naziv *nova umjetnička praksa*.

U Zagrebu 1969. S. B. Dimitrijević i G. Trbuljak stvaraju grupu »Penzioner Tihomil Simčić«. Njihove su akcije bile usmjerene na demistifikaciju umjetničkoga čina i na istraživanje slučajnosti u nastajanju onoga što dobiva status umjetničkoga djela. God. 1959–71. u Zagrebu djeluje niz autora: B. Bučan, D. Martinis, S. Iveković, D. Tomićić, J. Kaloper i G. Žuvela. U prvo se vrijeme bave intervencijama i izlaganjem u urbanome

KONJŠČINA, ostaci utvrde

prostoru (izložba »Mogućnosti '71«), a nakon toga razvijaju svaki svoj specifičan način djelovanja. D. Martinis se bavi problemom identiteta uz pomoć videa; S. Iveković se služi videom da bi istražila njegove medijske specifičnosti, bavi se problematikom identiteta žene u svijetu masovnih medija. Poč. 70-ih godina J. Stošić istražuje strukturu mentalnih procesa u vizualnoj poeziji, a T. Gotovac, H. Šercar i I. Lukas autori su našega prvoga happeninga (1967). V. Gudac bavi se radovima sociokulturnoga značaja dok G. Žuvelu zanimaju sociopolitičke teme. Ladislav Galeta istražuje zakonitosti video-slike.

Dvije istaknute grupe: »Crveni peristil« u Splitu 1968 (Pavao Dulčić, Toma Čaleta, Slaven Sumić, Nenad Đapić, Radovan Kogej, Srđan Blažević i V. Dodig—Trokut) i »Grupa šestorice autora« u Zagrebu 1975 (B. Demur, Ž. Jerman, Vlado Martek, M. Stilić, Sven Stilić i Fedor Vučemilović) izvodile su akcije i intervencije te organizirale izložbe na otvorenim prostorima gradova, potičući publiku na razmišljanje o položaju i svrsi umjetničkoga djela. Poslije 1974. od članova grupe »Crveni peristil« rad nastavlja jedino V. Dodig—Trokut radovima ezoterična karaktera, a »Grupa šestorice autora« proširuje se 1978. u grupu »Podroom«. Ida Biard je 1972. osnovala alternativnu »Galeriju stanara« koja je izlagala radove umjetnika u stanu ili u prozoru (»French window«) te na javnim mjestima.

Razdoblje konceptualne umjetnosti odn. nove umjetničke prakse završava oko 1978, kada se pojavljuju postkonceptualno slikarstvo i razni oblici tzv. nove slike. Retrospektivni pregledi konceptualne umjetnosti u Hrvatskoj prikazani su na izložbama »Nova umjetnička praksa 1966–1978« (Zagreb 1978), »Inovacije u hrvatskoj umjetnosti sedamdesetih godina« (Zagreb 1982), uz koje su izdani katalozi s iscrpnom dokumentacijom.

LIT.: J. Denegri, Primjeri konceptualne umjetnosti u Jugoslaviji, ŽU, 1971, 15–16. — D. Matičević, Mogućnosti za 71 (katalog), Zagreb 1971. — F. Križevac, Uokrug kompjutera, koncepta i dizajna, ŽU, 1976, 24–25. — D. Matičević i M. Susovski, tekstovi u katalogu Petoga beogradskoga trijenala jugoslavenske likovne umjetnosti, Beograd 1977. — M. Susovski, Video u Jugoslaviji, Spot, 1978, 10. R.

KONKRETNA POEZIJA (vizualna poezija, typoezija), skup nastojanja u novijoj književnosti i plastičkim istraživanjima u kojima se poetske poruke prenose vizualnim znakovima i simbolima. U konkretnoj poeziji specifični sustav i likovno ustrojstvo slova i riječi imaju samostalnu estetsku vrijednost, ravnopravnu sa smislom i značenjem. U XIX. st. S. Mallarmé u svojim prostorno-vizualnim poemama razbija cjelovitost stiha na pojedinačne verbalne jedinice, a likovnim i vizualnim uobličavanjem tekstova bavili su se u prvim desetljećima XX. st. F. T. Marinetti, G. Apollinaire i V. Hlebnikov. Njihovim istraživanjima približavaju se Srećko Kosovel u Sloveniji (zbirka »Integrali«), te Ljubomir Micić i Dragan Aleksić u Zagrebu 1920–21. Prve definicije i manifesti konkretne poezije pojavljuju se poslije 1950 (»Konstelacije« E. Gomringera), kada nastaju i prva srodna istraživanja u Hrvatskoj. U Zagrebu je Josip Stošić oko 1950. osamostalio riječ kao temeljnu jedinicu značenja. Konkretnom i vizualnom poezijom bavili su se u Zagrebu Ivan Slamnig, Zvonimir Balog, Zvonimir Mrkonjić i Borben Vladović. Prva međunarodna izložba konkretne i vizualne poezije u Hrvatskoj održana je 1969. u Zagrebu (Galerija Centar). U okviru manifestacije »Nove tendencije 4« i »Kompjuteri i vizualna istraživanja« održana je 1969. u Zagrebu izložba pod nazivom »Typoezija« (Galerija Studentskoga centra). O konkretnoj i vizualnoj poeziji pisali su kritičari i povjesničari umjetnosti Branimir Donat, Vera Horvat-Pintarić, Zvonko Maković, Zvonimir Mrkonjić i dr.

LIT.: Ž. Koščević, Prijedlog za typoeziju, Telegram, 24. I. 1969. — V. Horvat-Pintarić, Oslikovljena riječ, BIT International, 1969, 5–6. — B. Donat, Konkretna poezija, BIT International, ibid. R.

KONRADT, Josip Vilim, slikar (? , oko 1793 — Varaždin, 24. IV. 1840). U franjevačkome samostanu u Varaždinu sačuvani su njegovi radovi: zidna slika Sv. Franjo dobiva oprost od vremenitih kazni i uljena slika istoga sadržaja (1824). Za župnu crkvu u Biškupcu naslikao je 1826. tri oltarne slike (Dijecezanski muzej u Zagrebu).

LIT.: K. Filić, Franjevci u Varaždinu, Varaždin 1944, str. 123.

KONZERVATORSTVO → ZAŠTITA SPOMENIKA

KONJŠČINA, gradić u Hrvatskome zagorju, 11 od Zlatara. U baroknoj župnoj crkvi Sv. Dominika iz 1734, koju je gradio Ivan Baisz iz Maribora (ugradio i dvije gotičke kamene glave), nalazi se barokna propovjedaonica (oko 1758), figuralno bogato ukrašena. Među zlatarskim predmetima